

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
w Warszawie**

RWA-430-3/11/ZT

Warszawa, dn. 26 listopada 2012 r.

DECYZJA Nr RWA-30/2012

Na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na Generali Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie **karę pieniężną w wysokości 17 667 zł** (słownie: siedemnaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt siedem złotych), **będącej równoważnością 4 000 euro** (słownie: cztery tysiące euro) **z tytułu nieudzielenia informacji** żądanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wezwaniu z dnia 18 lipca 2011 r. na podstawie art. 50 ww. ustawy w postępowaniu wyjaśniającym o sygn. RWA-401-1/11/ZT/AŻ.

UZASADNIENIE

W dniu 18 lipca 2011 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Warszawie (dalej także: Prezes Urzędu, Prezes UOKiK, Delegatura w Warszawie) wszczął postępowanie wyjaśniające o sygn. RWA-401-1/11/ZT/AŻ mające na celu:

- I. ustalenie, czy we wzorcach umów przedkładanych konsumentom do podpisu przez wybrane podmioty rynku finansowego oferujące produkty służące dobrowolnemu, dodatkowemu oszczędzaniu na przyszłą emeryturę znajdują się zapisy mogące naruszać przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co uzasadniałoby wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów;
- II. ustalenie, czy we wzorcach umów przedkładanych konsumentom do podpisu przez wybrane podmioty rynku finansowego oferujące produkty służące dobrowolnemu, dodatkowemu oszczędzaniu na przyszłą emeryturę znajdują się zapisy mogące naruszać chronione prawem interesy konsumentów, co uzasadniałoby podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach – kodeksie cywilnym oraz w kodeksie postępowania cywilnego;
- III. badanie rynków, na których oferowane są przez przedsiębiorców produkty służące dobrowolnemu, dodatkowemu oszczędzaniu na przyszłą emeryturę.

Delegatura w Warszawie, w toku przedmiotowego postępowania, pismem z dnia 18 lipca 2011 r. zawiadomiła wybrane podmioty rynku finansowego, w tym Generali Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie (dalej: Generali PTE lub Spółka), o wszczęciu postępowania wyjaśniającego i jednocześnie wystąpiła o przekazanie na podstawie art. 50 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów informacji i dokumentów niezbędnych

dla rozstrzygnięcia postępowania wyjaśniającego o sygn. RWA-401-1/11/ZT/AŻ. Spółka otrzymała ww. wezwanie 22 lipca 2011 r., o czym świadczy zwrotne potwierdzenie odbioru. Do Delegatury w Warszawie nie wpłynęła jednak stosowna odpowiedź Generali PTE na ww. wezwanie.

- Dowód – wezwanie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 18 lipca 2011 r.,
- Dowód – zwrotne potwierdzenie odbioru numer 183606840.

Zgodnie z dyspozycją art. 50 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu we wskazanym powyżej wezwaniu zawarł zakres informacji, cel żądania, termin na udzielenie wyjaśnień, pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji, bądź za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd (tj. o możliwości nałożenia kary w trybie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro).

Mając na uwadze konieczność pozyskania danych w postępowaniu wyjaśniającym w dniu 17 października 2011 r. Prezes Urzędu ponownie wezwał Spółkę, pouczając o sankcji z art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy, do przekazania informacji i dokumentów wskazanych przez Prezesa UOKiK w piśmie z dnia 18 lipca 2011 r. Generali PTE udzieliło odpowiedzi na ponowne wezwanie pismem z dnia 28 października 2011 r.

- Dowód – wezwanie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 17 października 2011 r.,
- Dowód – zwrotne potwierdzenie odbioru numer 167720678,
- Dowód – pismo Generali PTE z dnia 28 października 2011 r.

Uwzględniając powyżej wskazane okoliczności, Prezes UOKiK stwierdził, iż zasadnym jest wszczęcie postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej za nieudzielenie informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wobec powyższego, postanowieniem z dnia 9 grudnia 2011 r. wszczęte zostało postępowanie w sprawie nałożenia na Generali PTE kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, z tytułu nieudzielenia informacji żądanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 50 ust. 1 i 2 ww. ustawy w wezwaniu z dnia 18 lipca 2011 r. w postępowaniu o sygn. RWA-401-1/11/ZT/AŻ.

Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2011 r. Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów w niniejszym postępowaniu następujące dokumenty uzyskane w ramach prowadzonego postępowania wyjaśniającego o sygn. RWA-401-1/11/ZT/AŻ:

- 1) wezwanie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 18 lipca 2011 r.,
- 2) zwrotne potwierdzenie odbioru numer 183606840,
- 3) wezwanie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 17 października 2011 r.,
- 4) zwrotne potwierdzenie odbioru numer 167720678,
- 5) pismo Generali PTE z dnia 28 października 2011 r.

Pismem z dnia 9 grudnia 2011 r. Spółka została zawiadomiona o wszczęciu niniejszego postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej w trybie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy oraz o zaliczeniu w poczet dowodów w tym postępowaniu ww. dokumentów. Dodatkowo Prezes Urzędu poinformował Generali PTE, że na mocy art. 50 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, każdy ma prawo składania na piśmie – z własnej inicjatywy lub na prośbę Prezesa UOKiK – wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności sprawy, a Spółce przysługuje prawo ustosunkowania się do zarzutu postawionego w postanowieniu o wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej. Prezes Urzędu wyznaczył Generali PTE termin 7-dniowy od daty otrzymania pisma na wyrażenie stanowiska.

- Dowód – pismo Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 9 grudnia 2011 r.,
- Dowód – zwrotne potwierdzenie odbioru numer 120074393.

Generali PTE ustosunkowało się do zarzutu postawionego w postanowieniu o wszczęciu niniejszego postępowania w piśmie z dnia 19 grudnia 2011 r. Spółka wyjaśniła, iż przyczyną opóźnienia w udzieleniu żądanych przez Prezesa Urzędu informacji był błąd zaistniały w związku z wdrażaniem w Generali PTE nowego procesu obiegu korespondencji. Błąd ten, jak wskazała Spółka, został dokładnie przeanalizowany i podjęte zostały prace zmierzające do usprawnienia procesu obiegu korespondencji, ze szczególnym uwzględnieniem korespondencji urzędowej, traktowanej przez Generali PTE priorytetowo. Spółka podkreśliła, że nie była jej intencją odmowa udzielenia informacji żądanych przez Prezesa Urzędu w wezwaniu z dnia 18 lipca 2011 r. oraz zapewniła, iż dokłada najwyższej staranności, aby analogiczna sytuacja nie powtórzyła się w przyszłości. Generali PTE wskazało również, że stosownie do obowiązujących do dnia 31 grudnia 2011 r. przepisów prawa powszechne towarzystwa emerytalne, a takim jest Spółka, nie prowadziły działalności polegającej na oferowaniu produktów służących dobrowolnemu oszczędzaniu na przyszłą emeryturę. Generali PTE zauważyło, iż dopiero od 1 stycznia 2012 r. możliwe stanie się wdrożenie przez nie indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego. W związku z tym, zdaniem Spółki, jej działalność w przedmiotowym zakresie nie miała wpływu na zbiorowe interesy konsumentów.

Prezes UOKiK zawiadomił Spółkę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w prowadzonym postępowaniu oraz o możliwości zapoznania się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy.

Strona niniejszego postępowania nie skorzystała z prawa do zapoznania się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w oparciu o ustalony stan faktyczny sprawy zważył, co następuje

W myśl art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej także: ustawa), przedsiębiorcy na żądanie Prezesa UOKiK obowiązani są do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów. Zgodnie z ust. 2 art. 50 ustawy żądanie powinno zawierać: (1) wskazanie zakresu informacji (2) wskazanie celu żądania (3) wskazanie terminu udzielenia informacji (4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Obowiązek udzielania wszelkich koniecznych informacji, niezbędnych Prezesowi UOKiK do realizacji ustawowych działań, ciąży na wszystkich przedsiębiorcach, którzy dysponują wiadomościami istotnymi dla prowadzonego przez Prezesa Urzędu postępowania. Każdy przedsiębiorca, do którego zwróci się Prezes UOKiK z żądaniem udzielenia stosownych informacji, zobowiązany jest do udzielenia odpowiedzi w sposób pełny, w terminie wskazanym przez Prezesa Urzędu, a informacje powinny być rzetelne i prawdziwe.

Za niedopełnienie obowiązku udzielenia żądanych przez Prezesa UOKiK informacji na przedsiębiorcę może być nałożona kara pieniężna przewidziana w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Wskazać należy, iż art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy uprawnia Prezesa Urzędu do nałożenia kary pieniężnej w wysokości stanowiącej równowartość 50.000.000 euro w przypadku choćby nieumyślnego nieudzielenia przez przedsiębiorcę informacji żądanych przez Prezesa UOKiK na podstawie art. 50 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Kary pieniężne nakładane w drodze decyzji z tytułu nieudzielenia informacji mają charakter represyjny – nakładane są za naruszenie ustawowego obowiązku udzielenia informacji na żądanie Prezesa UOKiK, prewencyjny – mają zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości i zniechęcać

do naruszania prawa, a zagrożenie nimi – potencjalna możliwość nałożenia kary przez Prezesa UOKiK – nadaje im charakter dyscyplinujący. Takie też stanowisko wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 kwietnia 2004 r. (sygn. akt: III SK 31/04), w którym stwierdził, iż kara pieniężna określona w art. 101 ust. 2 pkt 2 lit. b nieobowiązującej już ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (obecnie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów) jest sankcją za niedopełnienie obowiązku i ma ona na celu zniechęcenie przedsiębiorców do nieprzestrzegania obowiązku udzielenia informacji na żądanie Prezesa Urzędu.

Wskazane wyżej przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wprowadzające obowiązek udzielenia żądanych przez Prezesa UOKiK informacji oraz przewidujące karę pieniężną za jego naruszenie znajdują zastosowanie jedynie w stosunku do przedsiębiorców. Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w sprawach prowadzonych przed Prezesem Urzędu pod pojęciem „przedsiębiorcy” należy rozumieć m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Generali PTE jest przedsiębiorcą wpisanym do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000008579. Przedmiotem działalności Spółki są fundusze emerytalno-rentowe oraz działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalno-rentowymi. Jako przedsiębiorca rejestrowy działający na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 ze zm.), Spółka jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 (*in initio*) ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Tym samym nie budzi wątpliwości, że Prezes UOKiK mógł od niej wymagać, na podstawie art. 50 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, udzielenia w terminie odpowiedzi na pismo z dnia 18 lipca 2011 r. pod rygorem nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy.

Wbrew wynikającemu z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów obowiązkowi, **Generali PTE nie przekazało żądanych przez Prezesa UOKiK informacji i dokumentów we wskazanym w wezwaniu terminie.** Podkreślić należy, iż wezwanie z dnia 18 lipca 2011 r. zostało prawidłowo doręczone w dniu 22 lipca 2011 r. Wobec powyższego 7-dniowy termin na udzielenie odpowiedzi na wezwanie Prezesa Urzędu upływał 29 lipca 2011 r. Nie ulega wątpliwości, że Spółka nie odpowiedziała na wezwanie Prezesa Urzędu z dnia 18 lipca 2011 r. w tym terminie.

Mając powyższe na uwadze, należy podkreślić, że kara pieniężna, o której mowa w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, może zostać nałożona nie tylko wtedy, gdy przedsiębiorca w ogóle nie udzieli żądanych przez Prezesa Urzędu informacji, ale również w sytuacji, gdy żądane informacje zostały przekazane z naruszeniem określonego przez Prezesa Urzędu terminu. Należy bowiem podzielić pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w powołanym już wyżej wyroku z dnia 7 kwietnia 2004 r. (sygn. akt: III SK 31/04), iż naruszenie (przekroczenie) wyznaczonego przez Prezesa Urzędu terminu stanowi przesłankę nałożenia kary pieniężnej jako sankcji za naruszenie obowiązku procesowego. Mimo że art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi wyraźnie o nałożeniu kary pieniężnej w razie nieudzielenia informacji lub w razie udzielenia informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, nie mówi natomiast nic wprost o sankcjonowaniu karą pieniężną przekroczenia przez przedsiębiorcę terminu na udzielenie informacji, to oczywiście jest, że sformułowanie "nieudzielenie informacji" oznacza w kontekście celu tego przepisu, jego istotnego sensu normatywnego, zarówno nieudzielenie informacji w ogóle, jak i udzielenie informacji po wyznaczonym przez Prezesa Urzędu terminie. Przyjęcie odmiennego punktu widzenia oznaczałoby, że nakładanie kar pieniężnych na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stałoby się pewną fikcją. Prowadziłoby do sytuacji, w której nigdy nie byłoby właściwego momentu na ukaranie przedsiębiorcy naruszającego obowiązek udzielenia w terminie informacji, ponieważ zawsze - nawet w postępowaniu sądowym wszczętym w wyniku odwołania od decyzji o nałożeniu kary pieniężnej - mogłoby dojść do udzielenia żądanej informacji, co czyniłoby nałożenie kary bezprzedmiotowym. Podobne stanowisko zajął Sąd Antymonopolowy na gruncie nieobowiązującej już ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym. W wyroku z dnia 16 grudnia 1998 r., sygn. akt: XVII AmA 62/98, wyjaśnił, że z nieudzieleniem danych i informacji na żądanie Prezesa UOKiK mamy do czynienia, w rozumieniu art. 16 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy (obecnie materię tę reguluje art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy

o ochronie konkurencji i konsumentów), z upływem terminu wyznaczonego przedsiębiorcy na przedłożenie stosownych materiałów. W związku z tym nie sposób przyjąć, iż zakresem art. 16 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy nie jest objęta zwłoka w udzieleniu Prezesowi UOKiK żądanych przez niego materiałów, a jedynie ich nieudzielenie. Przyjęcie takiej interpretacji powołanego przepisu pozostawałoby w oczywistej sprzeczności z kryteriami racjonalności, które powinny być brane pod uwagę przy interpretacji przepisów prawa. Oznaczałoby zgodę na bezkarne blokowanie przez przedsiębiorcę zadań Prezesa UOKiK określonych przepisami ustawy, co byłoby trudne do zaakceptowania. Również w literaturze wskazuje się na konieczność dokonywania szerokiej interpretacji art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegającej na przyjęciu, że niedotrzymanie terminu na udzielenie informacji może stanowić przesłankę nałożenia kary pieniężnej¹. Obowiązek udzielenia informacji w terminie (bez opóźnienia) wynika bowiem wyraźnie z treści art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, do którego odsyła art. 106 ust. 2 pkt 2.

W świetle przedstawionej argumentacji, fakt, iż Generali PTE przekazało żądane przez Prezesa UOKiK informacje i dokumenty po drugim wezwaniu Prezesa Urzędu z dnia 17 października 2011 r. nie stanowi przesłanki do odstąpienia od nałożenia na Spółkę kary z tytułu nieudzielenia informacji żądanych przez Prezesa UOKiK na podstawie art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w pierwszym wezwaniu z dnia 18 lipca 2011 r.

Mając na uwadze powyższe zważania, stwierdzić należy, iż na Generali PTE jako na przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ciąży obowiązek udzielania informacji żądanych przez Prezesa UOKiK w trybie art. 50 ust. 1 i 2 ww. ustawy w wyznaczonym przez ten organ terminie. Naruszenie tego obowiązku polegające na **nieudzieleniu przez Spółkę odpowiedzi** na wezwanie Prezesa Urzędu do przekazania stosownych informacji w określonym terminie jest w niniejszej sprawie **bezsporne**.

Okoliczności sprawy pozwalają uznać, iż **Generali PTE nie udzieliło Prezesowi Urzędowi żądanych informacji co najmniej nieumyślnie**. Kwestia nieumyślności bądź umyślności działania, czyli kwestia działania podejmowanego bez świadomości po stronie przedsiębiorcy lub świadomie, w celu wywołania określonych skutków, które naruszyły prawo, pozostaje bez znaczenia w przedmiotowej sprawie. Zgodnie bowiem z treścią art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną z tytułu nieudzielenia informacji żądanych przez Prezesa UOKiK na podstawie art. 50 ustawy, gdy ten naruszył swoje obowiązki choćby nieumyślnie. Dlatego też wyjaśnienia Spółki, iż przyczyną nieudzielenia żądanych przez Prezesa Urzędu informacji był błąd zaistniały w związku z wdrażaniem w Generali PTE nowego procesu obiegu korespondencji, nie miały wpływu na podjęcie decyzji o nałożeniu kary pieniężnej. Istotna dla Prezesa UOKiK była okoliczność, że nieudzielenie informacji wynikało z (umyślnego lub nieumyślnego) działania Spółki. Należy podkreślić, że obowiązkiem przedsiębiorcy – w przedmiotowej sprawie wyspecjalizowanej instytucji finansowej – jest takie zorganizowanie wewnętrznego systemu obiegu korespondencji, aby nie utrudniał on kontaktów z organami administracji publicznej. Brak intencji naruszenia przepisów ustawy po stronie Generali PTE nie stanowi zatem wystarczającego usprawiedliwienia zaniechania Spółki.

Wymaga zaznaczenia, że informacje, których przekazania Prezes Urzędu żądał od Generali PTE w wezwaniu z dnia 18 lipca 2011 r., były mu niezbędne do realizacji ustawowych działań. Na wstępie należy wyjaśnić, że Prezes Urzędu skierował ww. wezwanie do wielu podmiotów rynku finansowego (153 przedsiębiorców) o różnym profilu działalności. W obszarze zainteresowania Prezesa UOKiK znalazły się banki, zakłady ubezpieczeń na życie, podmioty prowadzące działalność maklerską, towarzystwa funduszy inwestycyjnych oraz powszechne towarzystwa emerytalne. Spółka była zatem jednym z aż 153 badanych podmiotów. Informacje żądane przez Prezesa Urzędu

¹ Elżbieta Modzelewska-Wąchal „Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz”, Wyd. Twigger, Warszawa 2002 r., s. 339; Małgorzata Król-Bogomilska (w:) „Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz” pod red. Tadeusza Skoczego, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2009 r., s. 1621.

od instytucji finansowych dotyczyły rodzajów produktów służących dobrowolnemu, dodatkowemu oszczędzaniu na przyszłą emeryturę (tzw. III filar) oferowanych przez te podmioty oraz planów przedsiębiorców w zakresie wprowadzenia do oferty nowego rodzaju produktu w postaci IKZE – Indywidualnego Konta Zabezpieczenia Emerytalnego. Na podstawie uzyskanych informacji Prezes UOKiK stworzył statystyczny obraz rynku produktów służących dobrowolnemu, dodatkowemu oszczędzaniu na przyszłą emeryturę, który pozwolił wybrać jeden produkt do dalszej analizy wzorców. Wynikiem tego badania przeprowadzonego w ramach postępowania wyjaśniającego była również analiza zachowań przedsiębiorców odnośnie do wprowadzenia do ich oferty IKZE.

Z uwagi na bardzo dużą liczbę objętych badaniem przedsiębiorców, Prezes UOKiK nie różnicował treści wezwania ze względu na rodzaj badanej instytucji finansowej i do wszystkich podmiotów skierował jednakowe pisma. Należy wziąć pod uwagę, że Generali PTE jako powszechne towarzystwo emerytalne nie mogło w okresie objętym zapytaniem Prezesa Urzędu (lata 1999-2011) oferować konsumentom produktów służących dobrowolnemu, dodatkowemu oszczędzaniu na przyszłą emeryturę (tzw. III filar), gdyż nie przewidywała tego wówczas ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U z 2010 r. Nr 34, poz. 189 ze zm.). Dlatego w przypadku Spółki zakres wymaganych informacji ograniczał się jedynie do planów Generali PTE wprowadzenia do oferty nowego rodzaju produktu w postaci IKZE. W wyniku nowelizacji ww. ustawy od dnia 1 stycznia 2012 r. zarządzane przez powszechne towarzystwa emerytalne dobrowolne fundusze emerytalne mają bowiem możliwość oferowania produktów z obrębu III filaru – IKE i IKZE. Wymaga podkreślenia, że zapytanie Prezesa Urzędu w zakresie dotyczącym IKZE miało na celu określenie, jak liczna jest grupa przedsiębiorców, którzy przewidują poszerzenie swojej oferty o ten nowy rodzaj produktu. Nieudzielenie odpowiedzi przez Generali PTE miało wpływ na ustalenie rzeczywistego stanu rzeczy w przedmiotowej kwestii. Informacje uzyskane przez Prezesa Urzędu były niekompletne, co zaburzyło obraz analizowanego zagadnienia w ujęciu całościowym.

W kontekście powyższego bez znaczenia pozostaje okoliczność, na którą wskazuje Spółka w piśmie z dnia 19 grudnia 2011 r., że działalność Generali PTE – w zakresie, o który zapytywał Prezes Urzędu – nie miała wpływu na zbiorowe interesy konsumentów. Zdaniem Spółki wynika to z faktu, iż w 2011 r. i we wcześniejszych okresach nie prowadziła ona działalności polegającej na oferowaniu produktów służących dobrowolnemu, dodatkowemu oszczędzaniu na przyszłą emeryturę, a wdrożenie IKZE planowała najwcześniej z dniem 1 stycznia 2012 r. Należy jednak stwierdzić, że naruszenie zbiorowych interesów konsumentów nie stanowi przesłanki nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej w oparciu art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Wymieniony przepis wyraźnie wskazuje, że do nałożenia kary wystarczy choćby nieumyślne nieudzielenie przez przedsiębiorcę informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ww. ustawy, czyli popełnienie naruszenia o charakterze proceduralnym². Prezes UOKiK, oceniając zasadność zastosowania sankcji określonej w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy, nie bierze zatem w ogóle pod uwagę, czy doszło do naruszenia przepisów prawa materialnego i chronionych na mocy tych przepisów zbiorowych interesów konsumentów. Organ ten skupia się na ustaleniu okoliczności związanych z naruszeniem przepisów postępowania, wskazanych w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy.

Wymaga ponownego podkreślenia, że nawet w przypadku, gdy część pytań skierowanych do Generali PTE wymagała jedynie wskazania, że przedsiębiorcy dany zakres nie dotyczy, przedsiębiorca powinien był udzielić wyczerpującej odpowiedzi na zadane pytania. Udzielenie odpowiedzi na wezwanie z dnia 18 lipca 2011 r. nie wymagało ze strony Generali PTE szczególnych nakładów pracy ani nie było czasochłonne. Dodać należy, że znaczny zasięg przeprowadzonego badania powodował, że Prezes Urzędu wymagał od przedsiębiorców sprawnej i szybkiej współpracy. Każde nieudzielenie informacji (w tym nieudzielenie informacji w terminie), udzielenie informacji

² Patrz.: Małgorzata Król-Bogomilska „Kary pieniężne w prawie antymonopolowym”, Wyd. Konieczny i Kruszewski, Warszawa 2001 r., s. 62 i n.

nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd wpływało na długość i efektywność prowadzonego badania.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów wprowadziła zasadę fakultatywności określonych w art. 106 ust. 2 pkt 2 kar pieniężnych z tytułu nieudzielenia przez przedsiębiorców informacji na żądanie Prezesa UOKiK. W przypadku stwierdzenia naruszenia, choćby nieumyślnie, obowiązku terminowego udzielenia informacji, Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną.

Mimo iż uprawnienie do nakładania kar pieniężnych przewidzianych w art. 106 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy ma charakter fakultatywny, Prezes UOKiK uznał, że **okoliczności rozpatrywanej sprawy w pełni uzasadniają nałożenie na Spółkę kary pieniężnej.**

Wskazany powyżej art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów daje Prezesowi UOKiK możliwość nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości do 50.000.000 euro. Ustawa nie przesądza bezwzględnie wysokości kary nakładanej przez Prezesa UOKiK, który decyduje o tym w każdym konkretnym przypadku, kierując się założeniem, że sankcja musi spełniać funkcję represyjną, jak i prewencyjną. Ustalając wysokość kary pieniężnej, określonej w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy, Prezes UOKiK powinien jednak wziąć pod uwagę okoliczności wynikające z art. 111 ustawy – w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Mając na uwadze niedopełnienie przez Generali PTE obowiązku udzielenia odpowiedzi na wezwanie Prezesa UOKiK, który to obowiązek został nałożony na przedsiębiorców w celu umożliwienia skutecznej ochrony interesu publicznego, Prezes Urzędu postanowił nałożyć na Spółkę **karę pieniężną w wysokości 17 667 zł** (słownie: siedemnaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt siedem złotych), **będącej równowartością 4 000 euro** (słownie: cztery tysiące euro).

Wartość euro została przeliczona na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 30 grudnia 2011 r. – Tabela kursów nr 252/A/NBP/2011, zgodnie z którą kurs euro wynosił 4,4168 zł. Stosownie bowiem do art. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wartość euro, o której mowa w przepisach ustawy, podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok zgłoszenia zamiaru koncentracji lub nałożenia kary.

Wysokość nałożonej kary została ustalona po uwzględnieniu okoliczności wynikających z art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes UOKiK wziął pod uwagę, że Generali PTE nie odpowiedziało na wezwanie Prezesa Urzędu z dnia 18 lipca 2011 r. pomimo jego otrzymania i pouczenia o sankcjach z art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy. Uwzględnienia również wymaga fakt, iż żądane przez Prezesa Urzędu informacje były niezbędne w toku postępowania wyjaśniającego, gdyż kształtowały całościową ocenę rynku finansowego i podmiotów działających w obszarze III filaru. Generali PTE jest instytucją finansową, dla której standardy działania i obiegu korespondencji ze względu na charakter prowadzonej działalności powinny być wdrożone w sposób zapewniający pewną, skuteczną komunikację tak w ramach kontaktów z organami administracji jak i z klientami. Udzielenie odpowiedzi we wskazanym przez Prezesa Urzędu terminie nie mogło stanowić nadmiernego obciążenia dla Spółki. Generali PTE udzieliło odpowiedzi na kolejne wezwanie w terminie w nim wyznaczonym. Generali PTE nie było wcześniej karane przez Prezesa Urzędu.

Ponadto, ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął pod uwagę, iż kara za nieudzielenie informacji nakładana w trybie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy może być nałożona w wysokości do 50 000 000 euro i nie jest zależna, zgodnie z brzmieniem przepisów ustawy, od przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyżej wskazane okoliczności uznał, iż wysokość kary pieniężnej nałożonej w niniejszej decyzji na Spółkę jest adekwatna do okoliczności naruszenia i pozwoli na osiągnięcie w stosunku do Generali PTE skutku represyjnego i prewencyjnego.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie nr:

NBP O/O Warszawa 51101010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury w Warszawie.

Dyrektor Delegatury UOKIK
w Warszawie
/podpis/